

First Fruit – Future Focus

פרשת כי-תבא תשפ"ד

DEUTERONOMY

26 / 1-11

PARASHAS KI SAVO

It will be when you enter the Land that HASHEM, your God, gives you as an inheritance, and you possess it, and dwell in it, ² that you shall take of the first of every fruit of the ground that you bring in from your Land that HASHEM, your God, gives you, and you shall put it in a basket and go to the place that HASHEM, your God, will choose, to make His Name rest there.

³ You shall come to whomever will be the Kohen in those days, and you shall say to him, "I declare today to HASHEM, your God, that I have come to the Land that HASHEM swore to our forefathers to give us." ⁴ The Kohen shall take the basket from your hand, and lay it before the Altar of HASHEM, your God.

3

472 DIMENSIONS IN CHUMASH

R. Bernstein

INTRODUCTION: WHEN COMMANDMENTS ARE KEY

The mitzvah which opens our parsha is *bikkurim*, bringing the first fruits to the Beis Hamikdash. Commenting on the introductory words in our verse, "And it will be when you come to the land," the Midrash says:²

עשה מצוה האמורה בענין שבשכרה תכנס לארץ.

* Perform the mitzvah that is mentioned in this section, for in its merit you will enter the land.

* Understandably, these words of the Midrash raise a basic question. The mitzvah of first fruits can only be performed once the Jewish

People have already entered the land. How, then, can we say that this is a mitzvah whose performance enables us to enter the land? Clearly, the intent of the Midrash is that the bringing of *bikkurim* once we are in the land retroactively justifies our entry, and enables us to stay there.

~ What is so special about this mitzvah that makes it the key to successfully maintaining our presence in the Land of Israel?

PRAISING THE LAND—THE MAGNIFICENT SEVEN

Although the verse states generally that the first fruits should be brought as *bikkurim*, the halachah stipulates that this mitzvah applies specifically to the seven species through which the Land of Israel is praised, as enumerated in *Parshas Eikev*.³ A fascinating dimension in this stipulation is revealed by the *Arizal*, who explains that the mitzvah of *bikkurim* serves as a rectification of the sin of the spies. Since they spoke ill of the land, the Torah commands us, in response, to bring the fruits which bring praise to the land.

It is quite fascinating to note that the concept of *bikkurim* is actually mentioned explicitly in the episode of the spies. Just before they set off on their journey to spy out the land, the verse informs us that the time of year was, "yemei bikkurei anavim—the days of the first fruits of the grapes."⁴ This seemingly technical piece of information takes on entirely new significance in light of the *Arizal's* comment; for the very season during which they maligning the land was the one that, in time, would be the basis for its praise!

2

to say that his every accomplishment — no matter how much sweat he invested in it — is a gift from God, is one of the goals of Creation.

2. מראשית — Of the first i.e., the first fruit of some, but not every, species. The Sages derive exegetically that this commandment applies only to the seven species for which the Land is praised, as enumerated in 8:8. When a man saw a ripe fig, he would tie a cord to its stem and declare, "This is *Bikkurim*" (*Rashi*). The Sages describe how Jews from the entire Land converged on Jerusalem with their *Bikkurim* in festive processions, accompanied by music and celebrations in city after city.

5

Resonance in the Mishnah

The Mishnah in *Maseches Bikkurim* describes the beginning of the process that culminates in the fruits being brought to the Beis Hamikdash:⁵

כיצד מפרישין את הביכורים: יורד אדם לתוך שדהו, ורואה תאנה שביכרה, אשכול שביכה רימון שביכר, וקושרן בגמי ואומר, הרי אלו ביכורים.

How does one set aside bikkurim? A person goes down to his field and sees a fig that has ripened, a cluster of grapes that has ripened, a pomegranate that has ripened; he ties a reed around them and says, "These are for bikkurim."

As we have mentioned, the mitzvah of *bikkurim* applies to all the seven species associated with the Land of Israel. Why, then, does the Mishnah specifically choose these three species as examples of how the mitzvah begins?

R' Menachem Ziemba, *Hy"d*, offers a stunning explanation, based on the statement of the *Arizal* that *bikkurim* comes to rectify the sin of the *meraglim*. The Torah relates that the spies brought back fruit through which to malign the land, specifically: a cluster of grapes, a fig, and a pomegranate!⁶ Accordingly, these three fruits receive special mention in the Mishnah as examples for how the mitzvah of *bikkurim* is performed.

6

There is room to ask: Aside from the fact that it involves fruit that brings praise to the land, is there anything about the mitzvah of bikkurim itself that makes it the appropriate vehicle through which to counter the slander of the spies?

To answer this question, we will need to look a little deeper into both the sin of the spies and the mitzvah of *bikkurim*...

THE SIN OF THE SPIES—ALONE IN BATTLE?

One of the striking features of the sin of the spies is their firm conviction that they would be unable to enter the land, stating that its inhabitants were too strong and therefore impossible to conquer. It is hard for us to relate to this assertion, for, as Yehoshua and Calev exclaimed, if Hashem is with the Jewish People, how can anyone be too strong for them?

תכלית הכניסה לארץ ישראל

יתירה מזו. הביכורים הם לא רק ערובה המבטיחה שאדם לא ישקע במחשבות הבל אודות כוחו ועוצם ידו, אלא יש בהם גם משמעות ערכית חיובית.

ירושת ארץ ישראל לעם ישראל היתה לא רק כדי להנחיל להם פיסת מולדת. לישיבת ישראל בארץ הקודש היתה מטרה מקודשת, לרומם ולקדש את החולין ולהעלותם לרשות גבוה.

הרבי מקאצק היה אומר כי "השמים שמיים לה", ואילו "הארץ נתן לבני אדם", כדי שבני האדם יעשו מן הארץ "שמים". ביטוי שיא של עבודה קדושה זו היה אפשרי רק בארץ ישראל. בהיות ישראל במדבר, הרי שכנו כולם בצל ענני הכבוד מול המשכן וכליו, דבוקים וחבוקים במי שאמר והיה העולם. אולם בהיכנס ישראל לארץ הנכספת הם התעלו עוד יותר בדרגתם הרוחנית. בארץ ישראל, אמנם עסקו ישראל בעבודת הקרקע לצורתייה השונות, אולם עם כל זאת לא הירפו מדביקותם בבורא. הרי זו דרגה גבוהה ביותר והיא היתה המטרה העיקרית של כניסת ישראל לארצם.

אלא שמטרה נישאה זו היתה עלולה להישכח מן הלב, במיוחד אצל אנשים שחלק הגון מזמנם מושקע בעבודות החומר. לכך נועדה מצוות הביכורים, להוות תזכורת לאדם אודות היעד האמיתי של הישיבה וההתנחלות בארץ ישראל. כך ניסח הדברים ר' צדוק הכהן מלובלין י"פי צדיק" תבוא, ז):

הנה ענין הביכורים הוא כידוע שכל חיי הבלו של אדם הוא טורח להרבות חן, ובעת שיוצא לפועל הרווח ממעשה ידיו, יכול לומר בליבו שכוחו ועוצם ידו עשה לו החיל ונעשה מושקע בהבלי העולם הזה, והשגחת השי"ת נשכח מלבו ח"ו, ועל זה בא מצות השי"ת: "ולקחת מראשית פרי האדמה... שבזמנך שישאל היו יושבים על אדמתם היה זה עיקר הרווחת העושר ממעשה ידיהם בעת שהוציא הארץ פירותיו, ואז דיוקא, בתכלית השיקוע בארציות, היה המצווה להניח הכל ולבטל את עצמו מכל וכל, ולילך עם ראשית פירותיו לירושלים, ושם אומר הוידו... היינו שבמעשה הזה של המצווה הזו באתי אל תכלית המכוון של ירושת הארץ, היינו לראות בחוש את השגחת השי"ת אפילו בארציות, שהוא בתחתית המדרגה...

לא במקרה נסמכה בתורה פרשת חייב הביכורים לפרשה הקודמת, הדנה בזכירת מעשהו של עמלק, (עין "שפת אמת" תרל"ד). כל מעשיו של עמלק העידו על דון ליבו וגאווותו, (רמו לדבר הוא הנאמר

בספרים הקדושים כי "עמלק" בגימטריא "רם"). מהלכי עמלק הודיעו כי סבור היה שאין (היו) אלוקות מעליו ולפיכך הירשה לעצמו להתנהג בשרירות ליבו. כמשקל נגד למעשיו, וכדי לעקור כל שמץ של עמלקיות מן הלבבות, צוותה התורה להביא את הביכורים למקדש ולהסמיך אליהם את מקרא הביכורים המבהיר את עקרונות האמונה וההסתמכות על הקב"ה בלבד.

טוב אחרית דבר מראשיתו

• הכרות האמונה העולה מתוך הבאת הביכורים, היא המבטיחה שגם שאר הפירות התומים יהיו בחותם האמונה. הראשית המקודשת היא המבטיחה שגם השיירים יוקרנו מאותה קדושה וייאכלו אף הם בקדושה ובטהרה.

זהו הענין שאודותיו התבטאו חז"ל שבשביל ה"ראשית" ברא אלוקים את השמים ואת הארץ. לאמור, אם מקדשים את הראשית, הרי זה נוטף טעם גם בנותר, שאף בריאתו לא היתה לריק. אמנם ה"ראשית" אינה אלא אחוז קטן מכלל פרי האדמה, אבל די באחוז זה, כיון שהוא ניתן מיד בראשית, כדי לקדש ולרומם את כל השאר.

עיקרון זה שנכלל במצוות הביכורים מקיף והולך את כל מיכלול חיי אדם. קידוש הראשית יש בכוחו לקדש ולרומם את כל יתר מעשי האדם עד שכולם יהיו טבועים בחותם הקדושה. הדגש החזק צריך להיות מושם על ההתחלה, שאם זו תהיה טובה, כל ההמשך אף הוא יתנהל בטוב. את הכתוב שנאמר בקהלת (ו, ה): "טוב אחרית דבר מראשיתו", פירש רבי עקיבא (עין תוספות חגיגה טו, א) לאמור: טוב אחריתו של דבר, אם ראשיתו היא טובה. הראשית הטובה היא הערובה שגם ההמשך, עד האחרית, הכל יהיה טוב. עיקרון זה שנלמד ממצוות הביכורים תקף בכל תחומי הבריאה.

Clearly, the spies felt—and the people believed—that somehow, Hashem would not be with the Jewish People in the land, at least not in the way that He had been with them in the desert. As we know, life in the desert and life in the Land of Israel represent two very different modes of existence. Life in the desert was virtually free of all physical concerns, with the people's sustenance and well-being being provided for directly and miraculously by Hashem. Manna fell from Heaven, Miriam's well followed them on their journeys, and they were protected from their surroundings by the Clouds of Glory. Once they crossed over the Jordan River and entered into Israel, all that would change, and existence would become much more physical. The notion among the people was that from that point onward, this meant that they would be "on their own" in the physical world. In other words, they made the equation between Divine providence and open miracles, so that if the latter would cease, it meant that the former was likewise no longer present. Based on this perspective, left by themselves, they felt that they stood no chance against the mighty nations of Canaan.

We should recognize that actually, from their point of view, the people were absolutely correct. Their error lay in concluding that Hashem would not be with them in the physical setting of the Land of Israel. It was this error that Yehoshua and Calev fought to correct, proclaiming that Hashem would be guiding them in the land through the laws of nature as surely as He had guided them until that point outside the laws of nature. However, the people were not receptive to this point, and the result was the tragedy with which we are all familiar.

SETTING THE TONE

This brings us back to the mitzvah of *bikkurim*. As we mentioned, the Jewish People's move from the desert to the Land of Israel meant that their mode of existence would become much more physical, as they would need to become involved in earthly matters on a day-to-day basis. The ideal, of course, is to implement all the Torah values absorbed in the desert and use physical existence as a basis for higher Torah living. This, however, is easier said than done. Occupation with physical pursuits can easily become pre-occupation. There is a very real danger that

over the course of time, involvement in the natural order of things will cause people to forget Who it is that is providing their sustenance. As consciousness of the Divine hand fades from the picture, physical living, which should be a means toward a higher end, is in danger of becoming an end in itself.

The antidote to this attitude is the mitzvah of *bikkurim*. By bringing the first fruits to the Temple, one is acknowledging Hashem as the Source of his sustenance, as the One who guided the agricultural cycle and provided the harvest. This pilgrimage to the Temple and the declaration of awareness of Hashem's role in guiding the forces of nature should serve to set the tone for one's attitude toward his crops the rest of the year.

Needless to say, this awareness is absolutely crucial to life in Israel being considered a successful venture. Thus, we can understand why the Midrash says that the Jewish People's presence in the Land of Israel hinges on the mitzvah of *bikkurim*.

11

אף בזה בולט ההבדל שבין חלק הקדושה לחלקו של עמלק, והדבר יבהיר לנו ביתר תוקף את ענין סמיכות הפרשיות. תוקפם של ישראל מתבטא במה שהם מקדשים את הראשית, ועל ידה הם מייחסים את כל הטובה לקב"ה. ואילו מנגד ניצב עמלק שאף לו הוצמד התואר "ראשית". על עמלק אמר בלעם את הפסוק (במדבר כד, ב): "ראשית גוים עמלק ואחריתו עני אובד". עמלק הוא המייחס את הראשית דוקא לעצמו ולגבהות ליבו, והוא המדהווה ניגוד מוחלט לישראל שנקראו

מצוות הביכורים - משרישה אמונה בלב האדם

"ולקחת מראשית כל פרי האדמה" (כו, ב)

"בראשית ברא - בזכות ביכורים שנקראו 'ראשית' נברא העולם" (בראשית ובה א, ו).

מהי מעלתה המיוחדת של מצוות ביכורים, עד שאמרו שבזכותה נברא העולם? שואל הגר"י ניימן זצ"ל בספרו "דרכי מוסר".

יש להקדים שכדי להגיע לאמונה שהקב"ה ברא שמים וארץ אין צורך בחכמה יתירה; התבוננות מועטת מביאה כל אדם להכרה שיש בורא עולם, שכן אי אפשר לבירה בלי מנהיג, לעומת זאת, קשה להבחין ולהאמין שגם הדברים הנעשים על ידי האדם מכוונים ומודרכים משמים. נטייתנו הטבעית היא לחשוב כי "כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", במקום להאמין באמונה שלימה במה שנאמר: "ואתה מחיה את כולם". אך האמת לאמיתה היא שאכן על כל נשימה ונשימה צריכים אנו להודות להי יתברך ולהללו, כי בכל יגע הוא משפיע עלינו חיים וכו'. בלעדי השפעתו יתברך היינו כפגרים מתים, וכל מה שיש לנו הוא רק מאיתו - אין עוד מלבדו!

לפיכך צריך האדם להבין כי כל מעשה אשר נדמה לו שהוא עושה בעצמו ובכחו הוא, עשה בכוחו של הקב"ה, ואין לאדם כל יכולת עצמית. ביטוי לרעיון זה אנו מוצאים בתחילת פרשת "כי תצא", שם נאמר: "כי תצא למלחמה על איביך". יציאה למלחמה כוללת חיל גדול, סוסים, פרשים וכלי מלחמה, ובכל זאת על האדם להאמין ש"ונתנו הי' אלקיך בידך", כי הי' איש מלחמה והוא עושה את הכל.

יסוד חשוב זה באמונה משרישה בלבנו מצוות הביכורים. האדם חרש, זרע, קצר הביא את היבול אל תוך ביתו, ואחר-כך הוא בא אל הכהן ואמר: "ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתת לי הי'". בכך הוא מבטל את מחשבת כחי ועוצם ידי באומר: "אשר נתת לי" הוא מביע את ההכרה שאת הכל עושה הי' יתברך.

זהו מה שאמרו חז"ל: "אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם" (ראש השנה טז). עליכם דווקא. אין זה מספיק שהאדם מכיר שהקב"ה ברא את העולם, אלא עליו המליך את הי' על עצמו, על כל איבר ואיבר ועל כל מעשיו. וכמירון כוללת המלכת הי' בכרה ללא כל פקפוק שכל מה שעושה האדם באיבריו הכל הוא מכח הי' ולא מכח האדם כלל וכלל.

זהו מה שאמרו חז"ל: "בראשית ברא - בזכות ביכורים שנקראו 'ראשית' נברא העולם", שהרי תכלית בריאת שמים וארץ היא שהאדם הנברא יכיר שכל הבריאה והכולל הם מאיתו, ועל ידי ביכורים מגיעים להכרה זו, ואם כן בזכותה נברא העולם.

מעמקים דברים

וביאור הדבר, שישראל, כאמור לעיל, הם תכלית וראשית הבריאה, ושום שהם מוציאים לפועל את מטרת הבריאה. ומטרת הבריאה מה היא? "שיבררו כבוד מלכותו בעולם", ולשם כך נברא עם ישראל, כדברי בי צדוק הכהן (רסיסי לילה ל"ז): "והתכלית הוא הכרת השם יתברך על הכחות כולם, דכל פעל למענהו - לקילוסו (שוח"ט ריש מז' י"ט) - מצד ההתפשטות שישראל הם המכירים זה".

אמנם הקב"ה היה יכול לברוא עולם באופן שכבודו יהיה נראה בו באופן גלוי ופתוח, בלי העלמה והסתרה. אכן הקב"ה, מקור הטוב,

בדוקא הסתיר את כבודו מן העולם, כדי לתת מקום לעבודת ישראל - זמגלים כבודו מתוך העולם החשוך, והופכים הירידה של העולם לעליה גילוי כבוד, ועל ידי זה מתרבה שכרם.

יסוד זה מתגלה על ידי מצוות ביכורים שמורה על החזרת פרטי העולם לשורשם ומיחדם לכבודו יתברך.

שוב השאלה

על פי דרכנו ונכל לישב את השאלה שנשאלה לעיל בשם האלשיך - כמה נתייחזה מצוה זו שבעבורה נברא העולם? אמנם ההסבר הוא, ומצוות ביכורים אינה מצוה פרטית בלבד, אלא היא מורה על כלל כוונת הי' יתברך בבריאת העולם - "שכל פעל הי' למענהו, רצה לומר, כל מה שנברא בעולם בשביל הקב"ה נברא ולכבודו נברא - כל הנקרא בשמי לכבודי בראתי" (מהר"ל גור אריה לעיל).

נמצא שמצוות ביכורים ויתר המצוות שנקראו על שם ה'ראשית', ויריס על אותה בחינה שכל הבריאה נבראה כדי לגלות כבודו יתברך - שבביל אותה בחינה נברא העולם!

With this in mind, we can appreciate the juxtaposition of *bikkurim* at the beginning of our parsha with the final topic dealt with in the previous parsha—remembering Amalek.¹² How are these two matters connected?

Amalek represents a refusal to recognize Divine interaction in human affairs. Amalek's attack against the Jewish People is described with the

words "*asher karcha baderech—*who happened upon you along the way." The commentators explain that the word *karcha* is the motif term that represents Amalek's position. Nothing is supervised or guided, things just "happen." The events which immediately preceded Amalek's attack were in a place called Refidim where, in our thirst, we wondered aloud, "Is Hashem in our midst or not?"¹³ We were not questioning Hashem's existence. We were questioning His involvement "in our midst," in our everyday affairs. The next thing that happened was that we were attacked by Amalek.¹⁴ By giving voice to their credo, we empowered them to damage us.

Part of the mitzvah to remember Amalek and ultimately eradicate them is to remember the attitude which empowered them and to eradicate that as well. A decisive step in countering this attitude of Amalek thus follows immediately in the next section—the mitzvah of *bikkurim*.

* In light of all this, we can understand on a deeper level why *bikkurim* were chosen as the rectification of the sin of the spies, as discussed by the *Arizal*. It is not just a matter of praise rectifying slander. The awareness of—and sense of connectivity with—Hashem in the physical world that is reflected in *bikkurim* is the core refutation of the opposing thesis that led to the sin of the spies!

15

ביאור הדבר, מדוע בשכר מצוה זו בדוקא יזכו בניי לירושת הארץ, עולה כמין חומר על פי האמור, שהרי נתבאר במאמרים הקודמים שעיקר ענין ארץ ישראל הוא להאיר בחינת ה'ראשית', ולכוון את פרטי הבריאה לנקודת הפנים שאליה היא מכוונת. ענין זה ממש מקבל חיזוק במצוות ביכורים, ובזכות ההתחזקות בהכרה זו זוכים להיכנס למקום המיוחד למטרה זו.

סיום

"בראשית ברא אלוקים' - בשביל ביכורים שנקראו ראשית..." (בראשית ובה ו').

"כלל הדבר הזה שהעולם נברא בשביל דבר שהוא ראשית והסתמה לכל הבריאה, כמו המורה שהיה המהלה, כי מן המהלה נמשך הכל, וכן בשביל הדבר שהוא מלית ותלימות הבריאה, שבו ישלם הכל ונא נסוף" (גור אריה בראשית א' ב').

ביאור הענין, שהקב"ה ברא את העולם בבחינת 'ראשית', 'בראשית ברא אלוקים', כלומר, באופן ש"גופא בתר רישא אזיל" (עירובין מ"א ע"א), באופן שכל הפרטים נמשכים מנקודה התחלתית והם מכוונים להגיע לשלימות ולתכלית.

זהו אמנם התוכן והמשמעות של מצוות ביכורים - לגלות כי העולם לא נברא כמציאות נבדלת אלא כמציאות נטפלת ונמשכת אחרי ה'ראשית' האמיתית.

ובמקביל, ישראל, נקראו על שם ה'ראשית' 'ראשית תבואתו' - וענינם להתרומם ולגלות את בחינת ה'ראשית', לכוון את כל פרטי הבריאה וכל הכוחות והמעשים הפרטיים שלהם בעצמם - לגילוי שמן יתברך, על דרך הכתוב (ישעיה מ"ג כ"א) "עם זו יצאתי לי תהלת" ו"ספרו!"

ובשכר ההתחזקות בבחינת ה'ראשית', נזכה למחות את שמו של עמלק, הבחינה המנוגדת לבחינה זו, להיכנס לארץ המובטחת, ולהשלים את התכלית שבעבורה נברא העולם.

LETTERS, LINES, AND CIRCLES

The *Baal Haturim* in our parsha makes the enigmatic observation that of all the letters in the *aleph beis*, the letter *samech* is missing from the section dealing with *bikkurim*. What is the significance of this omission?

The Hebrew word for a letter is "os." The word "os" also means a sign. This is because every letter of the Hebrew alphabet is also a sign that represents a concept. The idea of being trapped inside the natural cycle, with no way of seeing beyond it, is represented by the letter *samech*. Why? The shape of the letter itself is round, representing a cycle with no perceivable beginning or end. Moreover, the numerical value of *samech* is sixty, which is an expanded expression of the number six, representing physical movement and activity, as per the six days of physical Creation.

The letter which has the numerical value of six is *vav*, which represents the straight line from A to B. Indeed, the letter *vav* means "and," denoting the way that one activity naturally follows on from the next. The *samech* is thus the sum total of all of those activities; all of those

individual lines join together and angle round to form a large circle which brings one back to the first act.⁷

First Impressions

The Talmud informs us that we can tell a lot about the character of a letter by observing the first time that it appears in the Torah.⁸ In our case, the Midrash points out that the letter *samech* first appears in the verse describing the four branches of the river which came out of the Garden of Eden. The first branch is called Pishon, and is described by the verse as, "*hasovev eis kol Eretz Hachavilah*—It surrounds the Land of Chavilah."⁹ We see that the first appearance of the letter *samech*, in the word "*hasovev*," is in the context of surrounding something. The Midrash further points out that the first time we find the letter *samech* in the context of human experience is when Hashem takes Chavah from Adam's flesh, and then "*vayisgor basar tachtenah*—and He closed the flesh beneath it." The *samech* here features in the capacity of Eve's origin's being closed off and unidentifiable. This is the effect of the *samech* circle. It renders a person unable to see beyond it and attain a sense of where things really come from.

In light of this, we can understand why the letter *samech* is missing from the section dealing with *bikkurim*, for it is, in a sense, the "anti-letter" of that mitzvah, representing the circle of sixty from which we are looking to break out. The goal of *bikkurim* is to see Hashem as the

One Force behind the manifold natural forces. Indeed, the halachah requires that the number of first fruits that we bring as *bikkurim* be "one from sixty," for it is looking to draw out the One from the enveloping circle of sixty.¹⁰

POSTSCRIPT: BIKKURIM AND PRAYER

Having discussed at length the crucial lesson to be derived from the mitzvah of *bikkurim*, we must ask: From where are we to derive this message when *bikkurim* are no longer brought? After all, the message is ultimately about all physical living, and is as relevant to the Jewish People in exile as it is when they are in Israel!

The Midrash Tanchuma in our parsha states:

צפה משה ברוח הקודש וראה שבית המקדש עתיד ליהרב והבכורים עתידים ליפסק, עמד והתקין להם לישראל שיהיו מתפללים שלש פעמים בכל יום.

*Moshe saw through Divine inspiration that in the future, the Temple would be destroyed and the mitzvah of bikkurim [bringing the first fruits] would be discontinued. Therefore, he instituted for the Jewish People that they should pray three times every day.*¹⁵

If the Temple will be destroyed, then every aspect of the Temple service will be discontinued, not just the mitzvah of *bikkurim*! Why does the absence of *bikkurim* specifically result in the institution of daily prayers?

R' Moshe Chaim Luzzatto in his classic work, *Derech Hashem*, describes the descent of the soul into the physical world, a place where conditions are not conducive to spiritual pursuits, in order to achieve greater merit by fulfilling the Divine will under such adverse conditions.¹⁶ He then adds:

However, as much as this descent is necessary for the soul in this world, on the other hand, it is crucial that the soul not descend further than is appropriate. For the more [the soul] gets caught up in matters of this world, the more it distances itself from the ultimate Light. Now, the Creator has prepared an antidote for this concern, namely, that first a person should draw close and stand before Him, and ask of Him all his needs, and cast upon Him his lot. This will be the beginning point (reishis) for all his earthly involvement, so that when he then goes about his endeavors, which are the various pathways of human involvement, he will not become overly enmeshed in physicality and earthliness, having preceded them by ascribing all to God.

This presentation of the idea of prayer is most profound. Through praying at the three crucial junctures of the day, a person checks in with Hashem and establishes his awareness that it is Hashem who governs

the world. This should serve to set the tone for the portion of the day which follows, much as *bikkurim* set the same tone for the agricultural year. The *bikkurim* are taken from the *reishis*, the first of the fruits, the very word R' Luzzatto uses to describe the effect of prayer. We thus understand why the Midrash stated that the institution of prayer was in response to the absence of *bikkurim*, for their function is one and the same. Prayer is to the day what *bikkurim* are to the year.

What is so noteworthy about this understanding of prayer is that it emphasizes that the value of prayer does not end when the person finishes praying. Rather, it continues to reverberate in every activity in which he engages afterward, until he returns to pray again. Indeed, the hallmark of a successful prayer should be that its effects are felt hours afterward.

All of this should give us a new appreciation of the mitzvah of *bikkurim*, as one whose theme and message extend far beyond their particular context and reverberate in every aspect of our day-to-day living in the physical world.

שלום

כי תבא

נתיבות

ולדרגה הראויה של קדושה למסור את כל ההנאות להשי"ת. ובוה מובן אומרו הגדתי היום כי באתי אל הארץ, שהרי זה נאמר גם לאחר מאות שנים של ישיבת הארץ הוא ואבותיו, ומהו הגדתי היום כי באתי אל הארץ, אכן הכוונה שבאתי אל הארץ, היינו שהגעתי לתכלית של עניני הארץ שהיא למסור ולרומם הכל להשי"ת.

PERFORM THIS MITZVAH, SINCE BECAUSE OF IT YOU SHALL ENTER THE COUNTRY. (Kiddushin 37b)

Why is the performance of the mitzvah of bikkurim specifically credited with granting us the right to enter Eretz Yisrael?

Rashi (on 26:3) connects bikkurim to the trait of gratitude, because upon offering them, the person expresses gratitude to Hashem and acknowledges that everything is from Him. Similarly, our right to Eretz Yisrael is contingent upon feeling gratitude for having been granted the Eretz HaKodesh.

On Rosh HaShanah we tend to focus on the future, wondering which events will transpire during the coming year. However, we should also be thinking about the past year, and feeling gratitude for all the chessed that Hashem has bestowed upon us.

We always read the tochachah just before Rosh HaShanah, and pray "Tichleh shanah v'kilelosehah (farewell to the year and its curses)." What does this mean? Surely the tochachah and its messages will remain just as relevant in the coming year!

When we rebel against Hashem, we may deserve to be punished, and yet we look back at the year that has elapsed and feel gratitude that the tochachah has nevertheless not been fulfilled. This gratitude in turn facilitates and catalyzes the teshuvah process, because instead of feeling despondency about the state of our avodas Hashem, we remind ourselves that just as Hashem has spared us from the worst punishment until now, he will continue to shower us with His mercy if we only invest all our efforts into doing genuine teshuvah and crowning Him on Rosh HaShanah.

שמב 25 ר' שטרנבך / פרשת כי תבוא - ראש השנה

שתמליכוני - עבודה שבלב ולא אמירה בעלמא

דברי רבותינו ז"ל במסכת ראש השנה מלמדים אותנו שעבודת היום של ראש השנה, היא המלכת ה' יתברך עלינו ועל כל העולם כולו. ממילא מובן כי ימים אלו שקודם ר"ה הינם ימי הכנות, בהם צריכים אנו ללמוד ולהתבונן כיצד נוכל לקיים חובה זו, ובהגיע ראש השנה נוכל להמליך כראוי את הקב"ה מלכו של עולם. ואף שבמחשבה ראשונית אנו סבורים שדי לנו באמירת מלכות, ומה שמעבר לכך הינו רק עניין ומעלה ממעלות הצדיקים, דברי חז"ל מוכיחים שמחשבה זו מוטעית ביסודה שכן בוודאי חובת 'אמירת מלכות' כוללת בתוכה את העבודה שבלב מלבד האמירה בפה, שהרי תכליתה הוא - כדי שתמליכוני עליכם.

ואף הדעת נותנת כך, שכן אם בכל עת ושעה משעות היום, אנו מחויבים לחיות מתוך הכרה מלאה במלכות ה', ובוודאי שכן אנו צריכים לחוש בשעה שאנו עוסקים בתורת ה' או בשעה שאנו עומדים בתפילה לפניו, הרי רבה מאלו היא החובה לדעת את ה' ולהמליך אותו, בשעה שאנו עומדים ואומרים לפניו 'מלכות'.

על כן חובתנו בשעה זו הינה כאמור - לחזק בקרבנו את יסודות האמונה במלכות ה'. נתבונן בדבר מתוך מצוות הבכורים האמורה בפרשתנו (דברים כו א-ב): 'והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלהיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה. ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארץ אשר ה' אלהיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשכן שמו שם. ובאת אל הכהן אשר יהיה

26 וכך כתב בקצרה בחזקוני (שם ב): 'מודה אני לפניך כי באתי אל הארץ כמו שנשבע * ועמד באמונתו ונטלתו בה חלקי ועכשיו אני מביא לו דורון מפירותיה להזכיר שהוא נתנה לנו'. וכל זה נרמז בקיצור בדברי רש"י: 'אמרת אליו שאינך כפוי טובה'.

28 תשנה לשנה הבאה למדנו שהמלכת ה' יתברך ברה"ה תלויה במידת ההכרה של האדם בנפלאות ה' יתברך, ובמידה שתגדל מכוח זה התבטלותו לבורא וההכרה בטובתו שהכל ממנו יתברך ואין עוד אחר זולתו. והנה בסוף מצות הבאת בכורים (שם טו) אמרה התורה: 'היום הזה ה' אלהיך מצוץ לעשות את החקים האלה ואת המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל לבבך ובכל נפשך, ופרש"י: 'היום הזה, בכל יום יהיו בעיניך חדשים, כאלו בו ביום נצטוית עליהם. ושמרת ועשית אותם, בת קול' (מברכתו הבאת בכורים היום, תשנה לשנה הבאה).

* על אחת כמה וכמה שנכונים הדברים בקשר לראשית השנה. כאשר ישראל יודעים להתייבב בראש השנה בדיעה נכונה מול המלך הקדוש ולהמליכו עליהם כראוי, הרי זה נוסף טעם של קדושה בכל המשך הימים שיבואו לאחר מכן.

סימלו של ראש השנה, הלא הוא השופר, אמרו חכמים ששופר של ראש השנה מצוותו שיהיה כפוף ולא ישר ופשוט, וזאת כדי לרמוז לאדם שאף עליו להיכנע ולהתכופף ביום זה, ובלשון חז"ל (עין ראש השנה כו, ב): "בראש השנה כמה דכייף איניש דעתיה טפי מעלי ליה" (בראש השנה ככל שהאדם כופף ומכניע דעתו יותר, טובה היא לו). בכוח הכפיפות שבראש השנה לפעול שגם המשכה עד סופה יהיה טוב.

רמז נוסף לענין זה מצוי במה שנאמר בתורה (דברים יא, יב): "מראשית השנה עד אחרית שנה". בפסוק זה מופיעה המילה "ראשית" כשהיא כתובה בכתוב חסר "מרשית" (ללא אל"ף), וענין זה נדרש בפי חז"ל (ראש השנה טו, ב) להורותנו כי "כל שנה שרשה בתחילתה מתעשרת בסופה". אם בתחילת השנה חשים ישראל את עצמם כדלים וכרשים, הרי זו ערובה טובה שלשנה זו אכן תהיה אחרית טובה, והיא תרווה שפע ועושר בסופה.

* ההכנעה הנדרשת בתחילת השנה אינה תחושה סתמית של התרגשות מפני מה שתביא השנה החדשה בכנפיה, אלא ההכרה העמוקה שכל הבריאה וכל הנולד בה הכל שייך להקב"ה, ואין לייחס לאדם ולכח מעשיו ולא כלום. הכרה בריאה זו כאשר היא באה מיד עם הראשית, היא המבטיחה המשך נאה ואחרית המשופעת בכל טובה. נמצא כי תחושת הריש שבתחילת השנה, ענין אחד הוא עם קידוש הראשית.

כן כתב ה"שפת אמת" (תרל"ד):

וחז"ל דרשו מרשית שנה - שרשה בתחילתה וכו'... כי על ידי ההכנעה להש"ת יש קיום להראשית. וכל הדבר כל הארה שמביאה בושא והכנעה לאדם, הוא דבר של קיומא.

22 הימים שלפני ראש השנה צריכים להיות מכוונים על ידינו להחדרת הכרה זו אל הלב. כך נהיה מסוגלים לקדש את ראשית השנה, וכך נוכל לזכות שהיא תביא לנו באחריתה את התקוה הטובה.

של התנשאות וגאווה, כעין שהזוהרה התורה פן יאמר אדם בלבבו "כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה". לפיכך ציוותה התורה על היהודי להקדיש את פרי ביכוריו וגם לקרוא עליהם את מקרא הביכורים. מכל אלו עולה ההצהרה שלא כוחו ולא כשרונותיו של האדם הם שעשו את החיל. תמצית מצוות הביכורים היא כאמור בפרשה: "יעתה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתת לי ה'". בקיום מצווה זו מכריז האדם כי כל אשר בידו מחסר עליון בא לו, ועל כן הוא מביא את ביכוריו כביטוי של הכרת טובה.

זוהו גם עניינה של התפילה. תפילה אינה ראויה לשמה אלא לאחר שאדם חדור בהכרה שמכח עצמו אין לו ולא כלום. החפץ לזכות בענין כלשהו: כבריאות, פרנסה, ניצוח האויבים וכו', פונה בתפילה אל הקב"ה, שהכח והממשלה בידו, שישפך לו מיצרך זה. מי שהכרה זו אינה מושרשת בו, אפשר שהוא קורא דפים מן הסידור, אולם אין אלו תפילות במובן האמיתי של המושג.

* הוא שאמרו חז"ל שההגדרה העמוקה של מושג התפילה הוא הכריעה וההשתחויה, ושלושת הביטויים: נשתחוהו, נכרעה ונברכה רומזים לשלושת התפילות, בשלושת זמני היום. הכריעה הלא היא ביטול זקיפות הקומה של האדם, וכל כולה אומרת הכרות כניעה והתבטלות, כיוצא בדבר גם ההשתחויה בפישוט ידים ורגלים, המביעה ביטול כל כוחותיו של האדם בלפי השכינה.

מעתה מובן דבר המכונה המשותף שבין הביכורים והתפילה, ובהתאם לכך מהווה התפילה כעין "הבאת ביכורים זוטא", במקום הביכורים המקוריים שלדאבוננו נבצר מאתנו להביאם למקדש. (עין בזה ב"פרי צדיק", ט, שם משמואל". עמוד קנה, וכן ב"שפת אמת" תרמ"ב).

27 מצא שהאמונה כולה תלויה בהכרת הטובה, שכן כאשר האדם יודע ומכיר שכל הנעשה בעולם ובכלל זה גם מעשיו ויצירתו של האדם - לא פועל ידיו ואלא חסדי ה' בלבד המה, ע"כ תתחזק הכרת אמונתו במלכות ה' יתברך.

והיה - לשון שמחה

אמרו רבותינו ז"ל (ספרי בפסוק שלפנינו) אין והיה אלא מיד, כי תבא אל הארץ, עשה מצוה האמורה בענין שבשכרה תיכנס לארץ. ותמוה מאד, הכיצד דרשו על מצות ביכורים שיעשו איתה מיד, והרי חיובה אינו אלא לאחר ירושה וישיבה, שהיה י"ד שנה אחר שנכנסו לארץ כמ"ש (קידושין ל"ג, ב). משום שנאמר בה: וירשתה וישבת בה. וביותר, מהו הלשון "שבשכרה תיכנס לארץ", וכי אפשר לקיימה במדבר. וכן צריך ביאור מה שאמרו, "אין והיה אלא מיד", והלא הוא לשון עתיד.

ברם הבונה היא להורות לנו גודל מעלת ההשתוקקות והצפיה לקיום המצוה, שהרי מצינו (בראשית רבה פ"ב, ג) אין והיה אלא לשון שמחה, והיינו שכבר מעתה - בעודם במדבר - צויה עליהם לשמוח על כך שעתידים הם לקיים מצוה נעלית זו, כי בשמחתם יוכיחו שהם מצפים באמת לקיימה.

והו, "אין והיה אלא מיד", שהשמחה של מצוה תהיה מיד, והרי אמרו (ברכות ו, א) עה"כ (מלאכי ג, ט"ז) ולחשבי שמו - חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה, ומפורש יותר (שחר טוב פס"ב) אמר לו הקב"ה (לדוד), אף על פי שאין אתה בונה אותו (את בית המקדש), הואיל וחשבת לבנותו, על שמך אני כותבו, שנאמר (תהלים ל, א) מומור שיך חנוכת הבית לדוד - לשלמה אינו אומר אלא לדוד, למה, שחשב בלבו לבנותו, הא למדנו כל מי שמחשב לעשות מצוה, אע"פ שנאנס ולא עשאה, הקב"ה מעלה עליו כאילו עשאה. ולכן על ידי השמחה וההשתוקקות למצות ביכורים, יהיה נחשב להם כאילו כבר קיימו אותה.

זה שאמרו, עשה מצוה האמורה בענין, שבשכרה תיכנס לארץ, כלומר, אותה צפיה תהיה כעשייה בפועל, כך שבשכרה תזכו להכנס לארץ ולקיים אותה בפועל ממש. ותראה עד היכן הדברים מגיעים, כי מצינו (מדרש משלי פ"ב) עה"כ (משלי י"ב, כ) וליועצי שלום שמחה - כל מי שישן על מטתו בלילה ואומר למחר אני משכים ואעשה טובה עם פלוני, עתיד לשמוח עם הצדיקים בגן עדן לעתיד לבא. שנאמר: וליועצי שלום שמחה. ונוכל לומר שעל ידי, "והיה" - מיד, שחפץ בכל לבו לעשות המצוה מיד, אלא שעדיין לא הגיע זמנה, והרי זה בגדר, נאנס ולא עשאה, לפיכך: "והיה" - שמחה - יזכה לשמחה

וביאור הדברים הוא, כי אחר שאדם מודה בטובתו של מקום ובחסדיו המרובים, וליבו מלא רגשי תודה, הרי שהוא נכון ומזומן ע"י כך לקיים את כל החוקים והמשפטים, ועל ידי כך זוכה לשנות לשנה הבאה, ומזו יש דבר לעניינינו, כי המודה בחסדי ה' ומכיר בטובתו, ממליך את הבורא יתברך עליו למלך בראש השנה, וע"י כך זוכה לשנות לשנה הבאה.

תפלה מתוך הידיעה כי הכל מאת ה' חשובה כביכורים והיא עצמה המלכת ה' אם נשאל את עצמנו במה באים אנו לפני המלך, אלו ביכורים אנו יכולים להביא לפני ה' יתברך, נשיב על כך מדברי המדרש (תנחומא כי תבוא א): 'היום הזה ה' אלקיך מצוץ לעשות, זהו שאמר הכתוב, (תהלים צ"ה) באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עשנו, והלא כריעה בכלל השתחויה, והשתחויה בכלל כריעה, ומה תלמוד לומר, נשתחוה נכרעה נברכה, אלא צפה משה ברוח הקודש וראה שבית המקדש עתיד ליחרב והביכורים עתידין ליפסק, עמד והתקין לישראל שיהיו מתפללין שלשה פעמים בכל יום, לפי שחביבה תפילה לפני הקדוש ברוך הוא מכל מעשים טובים ומכל הקרבנות וכו'.

כל אחד בוודאי חש כיצד בוערת בו התשוקה בשעה של שמחה או חלילה של עצב לעמוד בתפלה ולהתחנן בפני קונו אם להעביר תוגתו ואם שתתקיים שמחתו. ומי שלא חש בכך הרי זה מפני חסרון ההכרה בחסדי ה' עולם ובידיעה שהכל מאתו יתברך.

עבודה זו - עבודת התפלה, היא עצמה המלכת ה' יתברך, שמתחנן ומתפלל ומרצה ומתבטל לפני קונו. וכיצד באים אנו לכלל בקשה ותפלה, מבואר הדבר בדברי רש"י על הפסוק בבראשית (ב ה) וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר ה' אלהים על הארץ ואדם אין לעבד את האדמה: כי לא המטיר, ומה טעם לא המטיר לפי שאדם אין לעבוד את האדמה ואין מכיר בטובתם של גשמים וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם התפלל עליהם וירדו, וצמחו האילנות והדשאים. הרי שהכרת הטוב היא הגורמת לתפלה, ותפילה לפני ה' היא עצם ההכרה במלכותו יתברך.

34 דרש מרדכי

יש בזה כמה ביאורים והתירוץ הקרוב לליבי הוא על פי דברי הרבינו יונה (שערי תשובה - שערי שני אות ה) וז"ל: ואמרו (אבות דרבי נתן פרק כג): כל שמעשיו

מרובים מחכמתו חכמתו מתקיימת. שנאמר (שמות כה, ו): "נעשה ונשמע - ביאור הדבר, כי האיש אשר קבל על נפשו בלב נאמן לשמור ולעשות על פי התורה אשר יורוהו ועל פי המשפט אשר יאמרו לו היושבים על המשפט, יש בידו מן היום הזה שכו על כל המצוות, על אשר שמעה אזנו מדברי התורה ותנן להם, ועל הדברים אשר לא גלו אזנו עליהם, עדנה וצדק לבש, וקנה זכות על הנגלות אליו ועל כל נעלם מעיניו, ואחרי זאת יום יום ידרוש וישקוד על דתות מוכיחיו, וישכילי מכל מלמדיו, ונמצא האיש הזה מעשיו מרובים מחכמתו, כי לא ידע את הדבר, והנה שכרו אתו, וכענין מה שאמרו ישראל בסניו "נעשה ונשמע", שהקדימו קבלת המעשה על נפשם לפני השמיעה, ובענין אחר לא יתכן שיהיו מעשי האדם מרובים ממה שהוא יודע.

דעת תורה

מבואר מדבריו שאי אפשר לעשות מעשים מבלי חכמה, מי עושה מצוות ואינו יודע את ההלכה של המצוה בדרך כלל עושה הפוך, בלי ללמוד תורה ושלחן ערוך הוא מקיים את כל המצוות שלא כיון ושלא כהלכה כידוע הכל דדעת בעלי בתים היפך דעת תורה (עיי' סמ"ע ח"מ סימן ג סק"ג) דעתם של בני אדם בסברה הפשוטה היא הפוך מן ההלכה. אבל מי שקיבל על עצמו לעשות על פי מה שירוהו החכמים הרי מקבל שכר כעושה מצוה וכמו שהביא שם הרבינו יונה דברי המכילתא וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (מכילתא בא, יב כח. שמות יב, כח): "ולכו ויעשו בני ישראל", וכי מיד עשו? והלא לא עשו עד ארבעה עשר לחדש? אלא כיון שקבלו עליהם לעשות מעלה עליהם הכתוב כאילו עשו מיד.

35 זו היא כוונת חז"ל עשה מצוה זו ובזכותה תכנס לארץ היינו כשקיבלו על עצמם שכשיכנסו לארץ יקריבו ביכורים הרי הם כבד מקבלים שכר המצוה. וכפי שביאר זאת המשגיח רבי יחזקאל לעוונישטיין זצוק"ל על פי דברי החובות הלבבות שבפעם האדם אינו יכול לעשות מאומה בעצם הכל עושה בורא עולם, בלי בורא עולם אי אפשר להזיז אצבע, ומעשים בכל יום, אפשר לדבר עם יהודי ואחרי כמה שעות שומעים שהוא נסתלק מן העולם, בלי בורא עולם לא ניתן לעשות מאומה, ואדרבה להיפך הקושי והאמונה שלנו היא להאמין שגם לנו יש מקום עבודה ויש לנו בחירה, אנחנו יכולים לפעול לטוב ולמוטב, ומהי בעצם נקודת הבחירה כפי שבמאר החובות הלבבות החלטה הרצון ההסכמה והקבלה בלב לעשות דברים טובים, ממילא כאשר אדם מחליט בזה באמת נשלם מעשהו והקדוש ברוך הוא מעלה עליו כאילו עשאה, אף אם נאנס ולא עשאה.

יסוד זה הוא חיזוק גדול לנו בימים אלו שהם ימי הרחמים, ימי תשובה, כולנו מתכוננים לקראת יום הדין תבא עלינו לטובה, ללמדנו מהי כוחה של הסכמה, של החלטה, לשנות את דרכי, אפילו מקצת, כל כל דהו, של "רחש ליבי דבר טוב" נחשב לאדם כאילו עשאה.

38 זוהי כאמור מהותו של יום ר"ה - המלכת ה', ויסודה הוא הכרת טובותיו של הבורא עמנו אשר מביאה אותנו לדעת כי אנו מחויבים להשתעבד לו ולעבדו, ולכן עלינו להתבונן עוד ועוד בחסדי הבורא, וביחוד להשגיח ולהתבונן בטובה שהוא מטיב עמנו בכל יום, ולהבין שמציאותנו היום יומית אכן היא אלא חסד מתמיד ומתמשך נפלא עד מאד.

39 למצוא בכל נקודה בבייאה את חסד ה'

ובעמדנו סמוך ונראה ליום הדין חובתנו להתבונן בטובות הבורא ולמלא בקרבנו אוצר של הכרת הטוב. וזכה נבא ליום הדין, ויכול אני להעיד שכך הייתה התנהגותו של מרן ראש הישיבה בעל אבי עזרי זצ"ל, כאשר נועצתי בו בענין נחוץ מאוד, ישב ודיבר עימי באריכות, וכל דבריו נסבו על עניני הכרת הטוב לה' יתברך וההתפעלות מכל טובותיו וחסדיו עם ברואיו בעצם הבריאה ובחסדים הרוחניים שהשפיע עלינו, כיום השבת שניתן בכדי לעובדו במנוחה ובשלוח, וכך הלאה. ובזו הדרך עלינו להתבונן ולהבין בכל דבר היכן מונח בו חסד ה', וע"י כך נזכה לומר לפנינו מלכות כראוי, באופן שיביאנו אל התכלית - שתמליכוני עליכם, ועל ידי כך נזכה שתתברך לנו השנה בכל הטוב, ברוחניות ובגשמיות.

32 תלה אלה הדברים

זהו שאנו אומרים "לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים", כי מכיון שהכל מאיתנו ת"ש, וכל מה שאנו מקבלים הוא מתנת חנם, צדקת ה', אין זה שלנו כלל ועיקר אלא צדקה שה' עושה עימנו, וממילא לנו בושת הפנים.

אדם שאיננו עושה תשובה, לרוב הוא משום שאינו מרגיש חייב למי שהוא, שהרי כוחו ועוצם ידו עושים לו את החיל הזה, הכל מכוחו ומגבורתו, ואז שוכח הוא את אלוהיו, וממילא מתרחק יותר ויותר מתשובה. רק אדם שיש לו מידת כבוד הטוב, ויודע שכל מה שיש לו הוא מאת הבורא ית"ש, הוא האדם שישוב תשובה שלימה, כי רק ע"י תשובה יהיה לו את העזו לבוא שוב לפני הבורא ימי הדין והרחמים, ושוב לבקש על עצמו ועל בני ביתו.

וכך אנו אומרים בסליחות "באנו לפניך כדלים וכרשים".

Chazal say, "Do the mitzvah of bikurim so that you should merit entering Eretz Yisrael."¹¹ It seems strange that the reward for fulfilling the mitzvah of bikurim should be to enter Eretz Yisrael. Bikurim was not obligatory until after the Jewish People entered Eretz Yisrael, conquered and apportioned the land.¹²

The Mishnah¹³ describes how bikurim were brought to the Beis HaMikdash:

All the people gather in the main town and sleep overnight in the town square. In the morning, the leader says: קומו ונעלה ציון אל ה' אלקינו — "Rise and let us go up to Tzion, to Hashem, our G-d."¹⁴

The ox walks in front of them, its horns are coated with gold and a wreath of olive branches is on its head. The flute plays in front until they approach Yerushalayim. Then, they send messengers ahead of them and adorn their baskets. The princes, leaders and treasurers come out to greet them, all the craftsmen of Yerushalayim stand up before them, and they inquire after their welfare.

When they reach Har HaBayis, everyone takes his basket of bikurim on his shoulder and enters the Beis HaMikdash, carrying it until he reaches the Azarah. Once he reaches the Azarah, the Levi'im sing: ארומם: ארומם: ארומם: ארומם: — "I exalt You, Hashem, because You lifted me up and You did not let my enemies rejoice over me."¹⁵

The publicity and joy of the mitzvah of bikurim was a beautiful sight to behold and an experience to participate in. What we wonder, though, is why bikurim? There were many offerings and gifts that were brought to the Beis HaMikdash. Why, for example, wasn't maaser sheini brought to the Beis HaMikdash with similar pomp and ceremony?

What kinds of fruit were brought to the Beis HaMikdash? Only those of the shivas haminin, the seven species Eretz Yisrael was blessed with in the pasuk: ארץ חטים ושעורה וקנען ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש — "A land of wheat, barley, grape, fig, and pomegranate; a land of oil-olives and date-honey."¹⁶ And the shivas haminin are not just a list of fruits — the Jewish People are compared to every one of these seven fruits of the land.

Yirmiyahu HaNavi compared the Jewish People to wheat and barley: קדש: ישראל ראשית תבואתה — "Yisrael is holy to Hashem, the first of His crop."¹⁷ As well as to olives: ארץ זית רענן ויפה פרי תאר קרא ה' שמן — "A leafy olive tree, beautiful with shapely fruit," has Hashem called your name."¹⁸ Asaph compared them to grapes: יצו מצרים תסיע תגרוש גוים ותשעה —

"You caused a grapevine to journey out of Egypt; You expelled nations and implanted it."¹⁹

Shlomo HaMelech compared the Jewish People to figs: התאנה הנטתה פניה — "The fig tree has formed its first small figs,"²⁰ referring to the tzaddikim who perform mitzvos;

As well as to pomegranates: כפלה הרמון רקתך — "As many as a pomegranate's seeds are the merits of your unworthiest;"²¹

And date palms from which honey flows: זאת קומתך דמותה לתמר — "Such is your stature, likened to a towering palm tree."²²

Imprisoned by King Tzidkiyahu in the Chatzar Hamatarah, Courtyard of Confinement, for prophesying doom, Yirmiyahu received the word of Hashem:

Behold, Chanamel, the son of your uncle Shallum, is coming to you to say: "Buy for yourself my field that is in Anasos, for upon you is the law of redemption to buy it."

Indeed, Chanamel came to Yirmiyahu requesting that he buy the field. Yirmiyahu bought the field, wrote the deed, sealed it, designated witnesses, weighed out the money on a scale, took the bill of sale, and gave it to Baruch ben Neriah before the eyes of Chanamel and the witnesses who signed the bill of sale and before the eyes of all the Jews who were sitting in the Chatzar Hamatarah. He instructed Baruch before their eyes saying:

Thus, said Hashem, Master of Legions, G-d of Yisrael: "Take these documents — this bill of sale, the sealed one and this unsealed document — and place them in an earthenware vessel so that they will endure for many years." For thus said Hashem, Master of Legions, G-d of Yisrael: "עוד יקנו בתים ושרדות וקרמים בארץ הזאת — Houses, fields, and vineyards will yet be bought in this land."²⁴

Yirmiyahu enacted an actual situation where he bought a field in Eretz Yisrael to serve as a פועל דמיוני, a symbolic act, to embed the nevuah into reality.²⁵ Even though the Jewish People were soon to be exiled, they would yet return to Eretz Yisrael: עוד יקנו בתים ושרדות וקרמים בארץ הזאת — "Houses, fields, and vineyards will yet be bought in this land."

While in Eretz Yisrael, securely ensconced in the Holy Land with the Beis HaMikdash at the center, the Shechinah's glow radiating joy and closeness to Hashem, there was an ominous undertone, a vague knowledge, a hint of what was to come — exile, dispersion, destruction.

And so, Hashem instructed us to bring bikurim to the Beis HaMikdash. Bringing the seven kinds of fruits, which serve as a symbol for the full spectrum of the Jewish People, to the house of Hashem was a פועל דמיוני that following the galus, every Jew would return. As Chazal said, "Do the mitzvah of bikurim so that you should merit entering Eretz Yisrael." Doing the mitzvah of bikurim while still in Eretz Yisrael symbolized that the shivas haminin are eternally connected to Eretz. The Jewish People will return to Eretz Yisrael no matter how far away they have wandered.

ויבאו האבדים בארץ אשור והנפחים בארץ מצרים והשתחו לה' בהר הקדש בירושלם — And those who are lost in the land of Ashur and those cast away in the land of Mitzrayim will come together and they will prostrate themselves to Hashem on the holy mountain in Yerushalayim.²⁶

I will bring them to My holy mountain and I will gladden them in My house of prayer.²⁷

Therefore, the bikurim were brought to the Beis HaMikdash in the manner in which the Jewish People will return to Eretz Yisrael. As Jews will return in groups,²⁸ the people went up in groups. They proclaimed: קומו ונעלה ציון אל ה' אלקינו — "Rise and let us go up to Tzion, to Hashem, our G-d,"²⁹ as the prophets will announce upon the ingathering of the exiles. The musical accompaniment, the glorious ox, the greetings of welcome from the people of Yerushalayim — all symbolized the grandeur of our eventual return to Eretz Yisrael.

As Yeshayahu HaNavi consoles Yerushalayim in this week's haftarah:

שא' סביב עיניך וראי כלם נקבצו באו לך בננו מרחוק ובאו ובנתנו עלי-צד תאמנה — Lift up your eyes all around and see, they are all assembling and coming to you; your sons will arrive from afar and your daughters will be raised at their side.³⁰

And as the haftarah concludes: לעולם יירשו ארץ — "They will forever inherit the land."³¹